

فراموشی زبان مادری، نابودی یک فرهنگ را رقم می‌زند

■ زبان مادری به ما می‌گوید نمی‌توان پهنه‌های فرهنگی را در چارچوب قوانین سیاسی محدود کرد و سرزمین‌ها را نمی‌توان در قالب کلمات محصور داشت، از این رو از میان رفتن زبان مادری، نابودی یک فرهنگ را رقم خواهد زد.

زبان مادری به ما می‌گوید که زبان ملی ایران می‌شناسیم، بازمانده فارسی میانه زردشتی است اما همین زبان هم یکی از چندین شاخه بازممانده از زبان فارسی است که فارسی دری و پشتو شاخه‌های دیگر آن به شمار می‌روند. زبان مادری در ایران چندین گونه متفاوت از زبان فارسی را نیز شامل می‌شود، گیلکی، خراسانی، کردی، بلوچی و خوزی، نمونه‌های متفاوتی که گاهی زبان و گاهی گویش هستند اما گویش‌ها نیز در دسته زبان مادری می‌آیند.

گستره فارسی‌زبانان، گسترده‌تر از حوزه ادیان، پیوندی از جنس نوزاد و حتی فراگیرتر از آن را با خود دارد، زبانی که لایه‌های متفاوت آن از اروپای شرقی و در زبان ترکی در دوره عثمانی تا آن سوی مرزهای چین و مغولستان را در بر گرفته است.

زبان مادری به ما می‌گوید که نمی‌توان پهنه‌های فرهنگی را در چارچوب قوانین سیاسی محدود کرد و سرزمین‌ها را نمی‌توان در قالب کلمات محصور داشت، از این رو از میان رفتن یک زبان، نابودی یک فرهنگ است و آنچه امروز از فرهنگ آریایی باقی مانده، بخشی از پیوندهایی است که زبان‌ها را به هم پیوند می‌دهد و بر جای گذاشته‌اند، پیوندهایی که زبان‌های محلی ریشه اتصال هستند و درک و حفظ و نگهداری آن‌ها، حفظ وطن است.

پیوستگی زبان مادری و سرزمین مادری هم‌زمان است، مادرانسی که نه به وسعت سرزمین ایران که به گستره تمدن ایران رنگارنگ و گوناگون، فرزندان را در حکم گویشوران خود بر جای گذاشته‌اند.

دولت وقت پاکستان زبان اردو را زبان رسمی و ملی این کشور اعلام کرد، اما ۲۱ فوریه سال ۱۹۵۲ دانشجویان شهر داکا، به قانون جدید برای ممنوعیت تحصیل به زبان بنگالی، اعتراض کردند. سپس این تظاهرات را سرکوب کرد و در نتیجه عده‌ای از معترضان کشته شدند، این دانشجویان خواستار رسمیت یافتن زبان بنگالی در کنار زبان اردو بودند، این اقدام، ۷ سال بعد در درگیری‌های خونین، استقلال پاکستان شرقی از پاکستان و شکل گرفتن کشور بنگلادش را رقم زد.

بنگلادش در ۱۹۹۹ از سازمان یونسکو در سازمان ملل خواست تا روز ۲۱ فوریه (سوم اسفند) را روز جهانی زبان مادری نامگذاری کند که این پیشنهاد با استقبال اعضای یونسکو روبرو شد و از سال ۲۰۰۰ میلادی بسیاری از کشورهای این روز را گرامی داشته‌اند.

سازمان تربیتی، علمی و فرهنگی سازمان ملل متحد (یونسکو) مراسم گوناگونی را در بسیاری از کشورهای جهان برگزار می‌کند و از دولت‌ها می‌خواهد که حقوق اقوام ساکن کشور خود را برای آموزش به زبان مادری شان به رسمیت بشناسند و زمینه تدریس زبان آنها را در نظام آموزشی کشورشان فراهم آورند.

زبان‌های مادری در خطر هستند

شمار امسال یونسکو برای روز جهانی مادری، ترویج چندزبانی برای شمولیت و پیرگیری در آموزش و جامعه، است که تمرکز آن بر درک فرهنگی متقابل بر اساس آموزش به زبان مادری است و اهمیت آن

گروه فرهنگ و هنر - در بسیاری از فرهنگ‌ها، در تاریخ، ادبیات و اسطوره، مادر معادل سرزمین در نظر گرفته شده است، مادری که رشد کودک به او بستگی دارد. سرزمین مادری، زبان مادری و کهن الگوی مادر، همواره بخش بزرگی شناخت هویت فردی را شکل داده است. این تفکر که از دوره مادرستان‌لاری، یعنی پیش از ۸ هزار سال پیش باقی مانده، هنوز هم یکی از مهم‌ترین ارکان فرهنگی تمدن‌های گوناگون است که حتی مرزبندی‌های سیاسی امروز، نتوانسته از آن عبور کند.

امروز در تقویم یونسکو، روز جهانی زبان مادری است، زبانی که پیش از متولد شدن در دوران جنینی با آن آشنا می‌شویم و به آن زبان سخن گفتن را می‌آموزیم و در بزرگسالی با آن زبان می‌اندیشیم.

بنگالی؛ پینشه جشن زبان مادری

در برخی جوامع و کشورهای زبان مادری گویش‌های از زبان ملی است، در نتیجه فاصله‌ای میان زبان مادری و زبان ملی نیست، اما در برخی سرزمین‌ها مثل ایران گویش‌های متفاوتی از زبان فارسی وجود دارد یا در هندوستان که زبانی ملی نیست اما بیش از ۲۲ زبان رسمی در کشورشان دارند و بیش از ۷۸۰ زبان متفاوت در این کشور مرسوم است.

روز جهانی زبان مادری هم یکی از رویدادهایی است به این تفاوت گویش‌ها در هندوستان پیوند دارد، پس از جدایی پاکستان از هندوستان در سال ۱۹۴۷، کشور کنونی بنگلادش نیز با نام پاکستان شرقی از خاک هند شد.

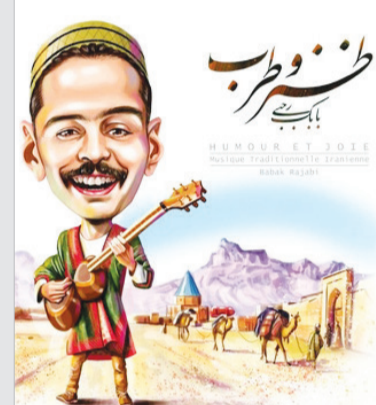
بابک رجبی آلبوم موسیقی «طنز و طرب» منتشر کرد

مجوز صادر کند و در عین حال با ظرفیت‌های شوخی‌پذیری فرهنگی فرا نگذارد.

قطعات آلبوم طنز و طرب عبارتند از: «هر و تکرور» و «گورگوری مگسوری» در آواز بیات اصفهان، «آلوده آلوده» در دستگاه سه‌گاه، «هنر برای هنر» در آواز افشاری، «چین و چروک» در دستگاه ماهور و «حواس پنجگانه» که به صورت مرکب خوانی در دستگاه‌های موسیقی ایرانی است. این آثار قبلاً به صورت ساده‌تر در جامعه مجازی به معرض دید و شنود گذاشته شده و مورد علاقه بسیاری قرار گرفته است و از همین رو ضرورت تولید و انتشار پیدا کرده است.

آلبوم طنز و طرب با هزینه شخصی مؤلف حاصل از درآمد تدریس موسیقی در مدارس فرانسه سرمایه‌گذاری شده است و البته از کمک‌های جزئی اما ارزشمند طرفداران این سبک برای تولید بهره‌مند بوده است.

آلبوم از طریق سایت بابک رجبی و در پلتفرم‌های جهانی موسیقی قابل دسترسی است.

گروه فرهنگ و هنر - آلبوم موسیقی «طنز و طرب» ساخته بابک رجبی، حاصل تجربه‌های طنزآمیز در موسیقی سنتی و فولکلور ایرانی در دسترس مخاطبان قرار گرفت.

این اثر حاصل تجربه‌های طنزآمیز در موسیقی سنتی و فولکلور ایرانی است که در سلسله‌های زندگی بابک رجبی در فرانسه ساخته شده است.

از خصوصیات این آلبوم خوانش ترانه با لهجه شیرین اصفهانی، استفاده از ظرفیت و نوسانات فونتیکی و آژگان، همچنین کنایه‌های نقادانه فرهنگی و اجتماعی است.

رجبی، مؤلف طنز و طرب، ضرورت ارائه این اثر را در تقابل فاصله موسیقی سنتی از تمناهای شنیداری مخاطب می‌داند.

ظرفیتی مغفول که باعث تهییج احساسات فروخته انسان در وضعیت امروز جهان می‌شود.

شکلی از بازیافت سنت با نگاهی به

کاهش توانایی مردم برای خرید یار مهربان؛

دیگر خبری از انتشار کتاب با تیراژ ۲ تا ۳ هزار نسخه‌ای نیست

فرخنده در سال جاری دانست. در صورتی که مردم به خرید کتاب از فضای مجازی عادت کنند، اوضاع بخش کتاب در کشور بهبود پیدا می‌کند.

وی اظهار کرد: هزینه پست در نمایشگاه مجازی کتاب تهران رایگان بود. همین مسئله باعث شد شاهد خرید کتاب سه هزار تومانی باشیم. در صورتی که هزینه ده هزار تومانی پست به هزینه خرید کتاب افزوده می‌شود، بسیاری از مردم نمی‌توانستند کتاب‌های مورد نیازشان را تهیه کنند.

فروش اینترنتی کتاب و حمایت‌های پستی در هنگام ارسال مرسوم برای مردم می‌تواند در بهبود شرایط بخش کتاب تاثیر گذار باشد.

داد: در حالی که در کشورهای دیگر تولید کتاب به عهده ناشر و بخش کتاب به عهده نگاه‌های دیگر است، در کشور ما سیستم بخش کتاب وجود ندارد که به صورت موربگی آثار را در کشور بخشد. این مشکل در گذشته وجود داشت، اما در دو ساله اخیر بیش از پیش خود را نشان داد.

امیری بیان کرد: از آنجایی که سیستم بخش کتاب در تهران قوی‌تر از استان‌های دور دست کشور بود و ضعف بخش کتاب در این استان‌ها دیده می‌شد، امسال مشکل بخش کتاب در تهران بیش از استان‌های دیگر خود را نشان داد.

البته نمایشگاه مجازی کتاب در استان‌های کرمان و تهران برگزار شد. این نمایشگاه را می‌توان یک اتفاق

وی افزود: کتاب‌هایی که قبلاً تیراژهای ۲ تا ۳ هزار نسخه‌ای منتشر می‌شد، اکنون با تیراژهای ۲۰۰ تا ۵۰۰ نسخه‌ای منتشر می‌شود.

عوامل متعددی از جمله کاهش توانایی مالی مردم در خرید کتاب تاثیر گذار بود.

از سوی دیگر از سوی دیگر در سال‌های قبل که میزان مشکلات مالی مردم به اندازه امروز نبود در زمینه فرهنگسازی کتابخوانی خوب عمل نکردیم.

در نتیجه امسال مردم برای گذراندن اوقات فراغتشان به سراغ مطالعه نرفتند. این مسئله هم در کاهش تیراژ کتاب‌های کودک و نوجوان تاثیر گذاشت.

مدیرمسئول انتشارات براق ادامه

گروه فرهنگ و هنر - مدیرمسئول نشر براق گفت: کتاب‌هایی که قبلاً تیراژهای ۲ تا ۳ هزار نسخه‌ای منتشر می‌شد، اکنون با تیراژهای ۲۰۰ تا ۵۰۰ نسخه‌ای منتشر می‌شود.

عوامل متعددی از جمله کاهش توانایی مالی مردم در خرید کتاب تاثیر گذار بود.

از سوی دیگر از سوی دیگر در سال‌های قبل که میزان مشکلات مالی مردم به اندازه امروز نبود در زمینه فرهنگسازی کتابخوانی خوب عمل نکردیم.

در نتیجه امسال مردم برای گذراندن اوقات فراغتشان به سراغ مطالعه نرفتند. این مسئله هم در کاهش تیراژ کتاب‌های کودک و نوجوان تاثیر گذاشت.

مدیرمسئول انتشارات براق ادامه

"طلوع" بزرگترین پارک ساحلی کشور در جزیره کیش

عکس‌ها: همافر - ملکی

